

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/62/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111209739
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8111209739.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fiľakovského v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s. so sídlom v Bratislave, Prievozská č. 6/A, IČO: 35 697 270, zast. Mgr. Martinom Katriakom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dr. Vladimíra Clementisa 10, proti žalovanému U. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. - F., G. XX, o zaplatenie 1. 542,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 06. 02. 2012, č. k. 13C 140/2011-78 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok s výnimkou výroku, ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 214,28 Eur s prísl. a výroku, ktorým žalovanému nepriznal trovy konania.

Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 214,28 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 18. 12. 2009 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a určil, že zmluvné podmienky dojednané v Dodatku k Zmluve o pripojení uzatvorené medzi účastníkmi konania dňa 19. 06. 2009 uvedené v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku je neprijateľná. Rovnako určil, že zmluvná podmienka dojednaná v Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 27. 08. 2009 podľa ktorej v prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku je neprijateľná. Tiež určil, že aj zmluvná podmienka dojednaná v Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 28. 08. 2009 v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku. Rovnako aj zmluvná podmienka dojednaná v Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 28. 08. 2009 v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku je neprijateľná. Vyslovil, že žalobca nemá právo náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania sa nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou podanou na súde 11. 04. 2011 domáhal zaplatenia ceny služby vo výške 1.542,04 Eur za obdobie od 08. 08. 2009 - 08. 10. 2009 aj zmluvnej pokuty s 9 % úrokom z omeškania od 18. 12. 2009 do zaplatenia. Poukázal, že služby žalobcu sa týkali štyroch zmlúv o pripojení, a to tri s programom Volania do všetkých sietí 50 + Večer a víkend a jedna s programom Volania do všetkých sietí 50. Rovnako poukázal, že účastníci konania uzatvorili zmluvu dňa 19. 06. 2009, dňa 27. 08. 2009, dňa 28. 08. 2009 pod č. A4549187 a aj zo dňa 28. 08. 2009. Konštatoval, že žalovaný nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od 08. 08. 2009 do 08. 10. 2009 vo výške 214,28 Eur. Žalobca uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 1 327,76 Eur. Po nerefektovaní žalovaného na pokus o pokonávku a na výzvu na dodatočné plnenie žalobca u všetkých zmlúv zrušil právny vzťah. V predmetnom konaní žalobca teda uplatňuje cenu služby 214,28 Eur a zmluvnú pokutu 1 327,76 Eur.

Súd čiastočne žalobe vyhovel. Pokiaľ ide o služby konštatoval, že tieto žalobca dodal, žalovaný ich prijal a do vyhlásenia rozsudku za ne nezaplatil. Nepodrobil súdnej kontrole cenu služieb, pretože tá bola jasne a zrozumiteľne dohodnutá, preto v časti zaplattenia ceny za dodané služby vyhovel, keďže žalovaný ako dlžník má povinnosť z platného záväzku zaplatiť cenu služby. Priznal aj úrok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takýto záver však súd nemohol urobiť v časti o zmluvnú pokutu. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 53 ods. 1, 4 písm. k) a 5 Občianskeho zákonníka a uviedol, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti a k akému porušeniu zmluvy došlo. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplattenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Alebo dodávateľ žiada priznať takú istú zmluvnú pokutu za nezaplattenie ceny služieb v sume 5 Eur ako aj pre nezaplattenie 1 000 Eur. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. Súd prihliadal k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluve. Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluva má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa. Ak by išlo o nezaplattenie posledného mesačného paušálneho poplatku, tak by napríklad pri zmluve č. A4413006 zmluvná pokuta 331,94 Eur vo vzťahu k mesačnému poplatku 3 Eur predstavovala stodesaťnásobok. Z pohľadu náhrady škody je takáto zmluvná pokuta neobhájiteľná. Žalovaný porušil zmluvu v prvom roku zmluvného vzťahu a teda sa môže javiť, že v jeho prípade obavy z poškodzovania spotrebiteľa nie sú namieste. Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti dal Doplňujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3,4 O.s.p., ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. O neplatnosti obdobných dojednaní v zmluvných podmienkach žalobcu Okresný súd Prešov rozhodol už v predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. v konaní 17 C 23/2010), pričom Krajský súd v Prešove tieto rozhodnutia potvrdil. Konštatoval, že z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť,

preto súd žalobu o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol. Vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, a to proti výroku, ktorým súd určil zmluvné podmienky za neprijateľné, proti výroku, ktorým nepriznal právo na náhradu trov konania a výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Poukázal, že rozhodnutie súdu v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. Názor súdu prvého stupňa týkajúci sa uplatneného nároku na zaplatenie zmluvných pokút považuje za nesprávny. Povinnosťou súdu bolo skúmať naplnenie znakov definície neprijateľnej podmienky, a to či neboli podmienky dojednané individuálne a či nimi bola zároveň spôsobená značná nerovnováha v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, vzhľadom na všetky okolnosti. Za podstatnú považuje skutočnosť, že o uzatvorení dodatku požiadal sám žalovaný s úmyslom získať za výhodné ceny mobilné telefóny a ďalšie zvýhodnenie v cenách za služby, ktoré ponúkal žalobca. Dojednanie zmluvnej pokuty, ako zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je plnenie v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Zrozumiteľne a jasne uviedol, že hneď pri uzatvorení dodatkov poskytol žalovanému ako účastníkovi telekomunikačné služby, zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zliav z hodnoty mobilných telefónov. Neplnením povinnosti zo strany žalovaného neprišiel len o sumu, o ktorú mu poskytol lacnejšie mobilné telefóny, ale aj o plnenie, ktoré by mu poskytol za predpokladu, žeby zotrval v zmluvných vzťahoch. Argumentácia súdu, že dohoda o zmluvnej pokute poškodzuje spotrebiteľa, nakoľko je rovnaká, či dôjde k porušeniu povinnosti po uzatvorení dodatku, resp. tesne pred skončením, poukázal na skutočnosť, že zmluvná pokuta ako forma paušalizovanej náhrady škody predsa znamená, že bez ohľadu na výšku spôsobenej škody uplatnené zmluvné pokuty sú dôvodné bez potreby zisťovania alebo odôvodňovania spôsobenej škody. Funkciou dohodnutej zmluvnej pokuty bolo zabezpečenie záväzkových vzťahoch medzi ním a žalovaným, ďalej motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nespĺnenie a taktiež reparácia spočívajúca v osvojení škodlivého následku. Predovšetkým predpoklad zotrvania žalovaného v záväzkovom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti podmienila možnosť žalobcu odpredať žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Žalovaný nebol žiadnym spôsobom povinný ani žalobcom nútený uzatvoriť dodatky k zmluve. Dojednanie zmluvných pokút ako aj ich výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi. Dôvodom uzatvorenia dodatkov bola pre žalovaného možnosť získať za výhodné ceny mobilné telefóny, za ktoré by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musel zaplatiť omnoho vyššie ceny. Zároveň mohol získať ďalšie zvýhodnenia v cenách za telekomunikačné služby, a to za jednej podmienky, že v rámci dohodnutej viazanosti bude využívať služby dohodnuté v zmluvách o pripojení poskytované žalobcom a za tieto služby bude riadne a včas uhrádzať cenu. To znamená, aby žalovaný zotrval v zmluvných vzťahoch po dohodnutú dobu a po túto využíval, aby žalovaný zotrval v zmluvných vzťahoch po dohodnutú dobu a po túto dobu využíval jeho služby a platil za ne cenu. Súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mobilné telefóny si mohol žalovaný kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie riadneho plnenia svojich povinností počas doby viazanosti, resp. ak nechcel byť viazaný hrozbou sankcie v takej výške. Mohol si vybrať lacnejšie mobilné telefóny, s ktorými boli spojené zmluvné pokuty v nižšej sume. Možnosť výberu naznačuje tabuľkovo zvýraznené podmienky, ktorých si bol žalovaný vedomý pri podpise a nemožno pochybovať o tom, že nebola narušená požiadavka dôvery. Možnosťou voľby a prispôbenia si zmluvných podmienok podľa vlastných možností a podmienok je jednoznačne zabezpečená individuálnosť dohody medzi oboma stranami, kedy spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Pokiaľ ide o značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán, považuje za nevyhnutné prihliadať na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatkov, a to v prospech spotrebiteľa s prihliadnutím na výhody, ktoré získal. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že zrušil výroky o určení zmluvných podmienok dojednaných v dodatkoch, ktoré sú neprijateľné a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1 327,76 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 18. 12. 2009 do zaplatenia a priznal mu náhradu trov konania vo výške 337,70 Eur, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za návrh 92,50 Eur, súdneho poplatku za odvolanie 79,50 Eur a trov právneho zastúpenia 165,70 Eur.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj odvolací súd.

Žalobca vymedzil rámec svojho odvolania špecifikovaním odvolacích námietok, pričom jeho odvolanie smerovalo len proti tej časti rozhodnutia, ktorým súd určil zmluvné podmienky za neprijateľné, proti tej časti rozhodnutia, ktorým bol v prevyšujúcej časti návrh zamietnutý a výroku, ktorým mu súd nepriznal trovy konania.

Odvolací súd je názoru, že v danom prípade nešlo o individuálne dojednané zmluvné vzťahy podľa § 53 ods. 2 OZ, ako to namietal žalobca v odvolaní. Podľa § 53 ods. 2 OZ totiž za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta bola dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Menil len výšku zmluvnej pokuty.

Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Zákonodarcia v Občianskom zákonníku v súvislosti s nerovnováhou v právnom pomere medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzákonil v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka preventívne predpisy, teda ustanovenia, na základe ktorých ich nesmie obsahovať spotrebiteľská zmluva. Ustanovením § 53 OZ bol zavedený generálny zákaz používania neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Porušenie tohto zákazu je sankcionované neplatnosťou dotknutých neprijateľných zmluvných podmienok (§ 53 ods. 5 OZ). Občiansky zákonník opierajúci sa o príslušné smernice EÚ, najmä však o Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza pri zákaze neprijateľných zmluvných podmienok z toho, že v spotrebiteľských zmluvách často vystupujú nerovné subjekty. Ust. § 53 ods. 1 OZ má povahu kogentnej právnej normy, ktorá dodávateľom výslovne zakazuje použiť v spotrebiteľských zmluvách také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade práve zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluvách týkajúcich sa zmluvných pokút považuje za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontrole neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a osobitosť právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľských zmlúv a v neposlednom rade so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním súdu prvého stupňa, že v danej veci zmluvnú pokutu treba považovať ako neprimeranú sankciu aj z hľadiska času, kedy dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti s prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Zmluvná pokuta napr. patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy.

Súd prvého stupňa správne uzavrel, že dojednané zmluvné pokuty upravené v obchodných podmienkach žalobcu, ktoré sú súčasťou dodatku k zmluve o pripojení uzatvorené so žalovaným, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Správne odôvodnil aj skutočnosť, prečo nebolo možné použiť moderačné právo vo vzťahu k výške zmluvných pokút. Sám žalobca svojou praxou potvrdzuje neefektívnosť moderovania zmluvných pokút. Súdy vo viacerých prípadoch zníži zmluvné pokuty a žalobca ich naďalej používa. Značné množstvo spotrebiteľov nepodá odpor proti platobnému rozkazu

a vec sa v takomto prípade končí bez moderácie zmluvnej pokuty. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že osobitné normy § 52 a nasl. OZ, ktoré regulujú spotrebiteľské vzťahy majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami z hľadiska práva v Občianskom zákonníku. Moderačné ust. § 545a OZ reguluje aj nespotebiteľské vzťahy. Niet dôvodu nereflektovať na zásadu špeciálnej osobitnej normy určenej na ochranu spotrebiteľa. Ustanovenia o ochrane spotrebiteľa majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami záväzkovo v právnej časti kódexu.

Rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba zamietnutá vo vzťahu k zaplateniu zmluvných pokút preto považoval odvolací súd za vecne správny.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že v danom prípade bola jednoznačne zabezpečená individuálnosť dohody medzi účastníkmi, kedy spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, mal možnosť výberu, mohol uzavrieť kúpnu zmluvu so žalobcom alebo iným predajcom. Zákonodarcu prevzal vymedzenie individuálne dojednaných podmienok z čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS. Podľa neho sa zmluvná podmienka nepovažuje za individuálne dojednanú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežnou formulovanou štandardnou zmluvou. Preto ustanovenie o neprijateľných zmluvných podmienkach sa použijú vždy vtedy, keď dodávateľ pripraví zmluvné podmienky vopred, a preto spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah. V praxi ide o prípady, keď má dodávateľ vopred naformulované svoje všeobecné obchodné podmienky a spotrebiteľ nemôže zmeniť alebo doplniť ich obsah. Má len možnosť prijať tieto podmienky a uzavrieť zmluvu s dodávateľom alebo neprijať návrh zmluvy a neuzavrieť tak zmluvu. Preto ak spotrebiteľ návrh dodávateľa, ktoré obsahuje jeho podmienky, prijme, potom sa obsah zmluvy posúdi z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré môžu spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Zmluva sa posúdi najmä z toho hľadiska, či neobsahuje niektoré z neprijateľných podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 4 OZ.

V ust. 53 ods. 3 OZ je zakotvená vyvrátiteľná právna domnienka, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažuje za dojednanú individuálne, ale považuje sa za zmluvu štandardnú, pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku. Túto domnienku je povinný vyvracať dodávateľ, nie spotrebiteľ. Dodávateľ, teda žalobca, však tvrdenia, žeby malo ísť o individuálnu dohodu medzi účastníkmi nepreukázal. Odvolací súd jeho tvrdenia považoval len v rovine teoretickej a účelovej. V konaní pred súdom prvého stupňa bolo jasne preukázané, že žalobca ponúkal svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktorá bola vopred pripravovaná a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť, pričom výška tejto zmluvnej pokuty ostala nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do doby viazanosti.

Z týchto podstatných dôvodov prvostupňový súd správne vyhodnotil jednotlivé skutkové zistenia a prijal k nim aj správne právne závery vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta bola dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu odvodzoval z neprijateľnej zmluvnej podmienky, medzi ktorú zaiste patrí aj podmienka týkajúca sa toho, že požadoval od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ), dôvodne potom súd z tohto dôvodu nepriznal právo žalobcovi a v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. určil takúto zmluvnú podmienku ku každej jednotlivej zmluve za neprijateľnú priamo vo výroku rozhodnutia.

So zreteľom na vyššie uvedené preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže bol neúspešný a žalovaný si ich neuplatnil, resp. mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.